

Správa o výsledku kontroly účtovných a finančných výkazov vo vzťahu k vykázaným výsledkom hospodárenia ostatných subjektov verejnej správy za rok 2010 a systému pôsobenia sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom (SORO) v regióne

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR na rok 2011.

Účelom kontrolnej akcie bolo preverenie správnosti, zákonnosti a spoľahlivosti vykazovaných súm v účtovných a finančných výkazoch k 31.12.2010, ktoré sú podkladom pre hodnotenie výsledkov hospodárenia ostatných subjektov verejnej správy v rámci záverečného účtu verejnej správy za rok 2010.

Predmetom kontroly bolo zhodnotiť zostavenie, schvaľovací proces, rozpis a úpravy rozpočtu, vyhodnotiť plnenie príjmovej a čerpanie výdavkovej časti rozpočtu, preveriť údaje a informácie uvedené v účtovných a finančných výkazoch, preveriť plnenie vybraných druhov príjmov a čerpania vybraných druhov výdavkov, správnosť, zákonnosť a spoľahlivosť účtovania nákladov, výnosov a zostavenia výsledku hospodárenia, správnosť prezentácie príjmových a výdavkových finančných operácií a správnosť, zákonnosť a spoľahlivosť vykazovania aktív a pasív.

Kontrola bola vykonaná v meste Prešov, Hlavná 73, 080 01 Prešov, za kontrolované obdobie roku 2010.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Rozpočet mesta

Rozpočet mesta Prešov (ďalej aj „mesto“) na rok 2010 s výhľadom na roky 2011 a 2012 bol zostavený ako vyrovnaný v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Prešove (ďalej len „MsZ v Prešove“ alebo „MsZ“) v celkovej výške 55 790,7 tis. eur.

V priebehu roka 2010 mesto Prešov vykonalo celkom 17 zmien rozpočtu, ktorými boli zvýšené príjmy a výdavky mesta celkom na 58 369,6 tis. eur. Rozpočtové opatrenia boli v ôsmich prípadoch schválené MsZ a v deviatich prípadoch bol rozpočet mesta zmenený rozhodnutím primátora mesta, a to na základe splnomocnenia k schváleniu rozpočtových zmien, vydaného uznesením MsZ v Prešove.

Preverením procesu zostavenia, schvaľovania, rozpisu a úprav rozpočtu mesta bolo zistené, že najviac zmien v rozpočte bolo vykonaných ku koncu rozpočtového roka, a to presunov rozpočtovaných prostriedkov na jednotlivých položkách v rámci jednotlivých odborov/kapitol mestského úradu.

Zmeny rozpočtu schválené primátorom mesta 30.12.2010 v kapitole odbor strategického rozvoja, ktoré súviseli prevažne s rekonštrukciou striech materských škôl a základných škôl, s obstaraním výpočtovej techniky a vypracovaním projektovej dokumentácie, boli realizované dodatočne, až po úhrade dodávateľských faktúr. Zároveň boli zmeny rozpočtu v rozpore s uznesením MsZ v Prešove z augusta 2010, podľa ktorého úhrada za realizáciu stavebných akcií mala byť dohodnutá v zmluvách o dielo a realizovaná až z rozpočtu roku 2011.

Mesto Prešov tým, že nesledovalo v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa schváleného rozpočtu a v prípade potreby nevykonalo zmeny vo svojom rozpočte tak, aby jednotlivé výdavky boli zabezpečené v rozpočte pred ich čerpaním, postupovalo v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Príjmy mesta v roku 2010 vrátane finančných operácií boli v porovnaní s rozpočtom plnené na 94,52 %, čo predstavovalo sumu 55 168,1 tis. eur. Príjmy spolu bez finančných operácií boli plnené na 93,89 %, čo predstavovalo sumu 49 211,5 tis. eur, z toho bežné príjmy boli plnené na 95,80 % v sume 48 885,7 tis. eur a kapitálové príjmy boli plnené na 23,50 % v sume 325,8 tis. eur. Z bežných príjmov boli dane z príjmov a kapitálového majetku plnené na 98,83 % v sume 18 226,4 tis. eur a daň z nehnuteľností bola plnená na 103,05 % v sume 4 573,2 tis. eur. Daňové príjmy v porovnaní s rokom 2009 zaznamenali pokles o 3 324,2 tis. eur. Nedaňové príjmy z bežného rozpočtu boli plnené na 114,87 % v sume 5 490,9 tis. eur. Granty a transfery boli v rámci bežného rozpočtu plnené na 87,25 % v sume 18 259,5 tis. eur, z toho boli tuzemské bežné granty a transfery v sume 14 004,3 tis. eur a zahraničné transfery v sume 4 255,3 tis. eur. Z kapitálových príjmov v celkovej sume 325,8 tis. eur predstavovali granty a transfery 45,9 tis. eur.

Výdavky mesta v roku 2010 vrátane finančných operácií boli v porovnaní s rozpočtom čerpané na 92,46 %, čo predstavovalo sumu 53 966 tis. eur. Výdavky bez finančných operácií boli čerpané na 92,29 %, čo predstavovalo sumu 52 680,7 tis. eur, z toho bežné výdavky boli čerpané na 96,13 %, čo predstavovalo sumu 43 234,8 tis. eur a kapitálové výdavky boli čerpané na 78,03 %, čo predstavovalo sumu 9 446 tis. eur. V rámci bežného rozpočtu boli výdavky na tovary a služby v sume 16 284,4 tis. eur čerpané na 95,61 %, výdavky na mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania v sume 14 810,6 tis. eur predstavovali čerpanie na 96,68 %. Z kapitálového

rozpočtu boli čerpané výdavky na obstarávanie kapitálových aktív v sume 9 386 tis. eur, čo bolo čerpanie na 77,92 % a kapitálové transfery boli čerpané v sume 59,9 tis. eur, čo predstavovalo čerpanie na 100 %.

2. Preverenie údajov a informácií uvedených v účtovných a finančných výkazoch

V rámci kontroly údajov a informácií uvedených v účtovných a finančných výkazoch boli preverené nedaňové príjmy z predaja služieb a z predaja dlhodobého hmotného majetku a z výdavkovej časti rozpočtu boli preverené dotácie poskytované z rozpočtu mesta, čerpanie kapitálových výdavkov a s tým súvisiace dodržiavanie uznesení MsZ v Prešove.

Kontrolou vyúčtovania finančného príspevku poskytnutého na prevádzku poskytovanej sociálnej služby/prepravnej služby trom neverejným poskytovateľom tejto služby bolo zistené, že zo strany dvoch neverejných poskytovateľov prepravnej služby neboli preukázateľným spôsobom dokladované najazdené kilometre prepravnej služby.

Mesto Prešov ako poskytovateľ finančných prostriedkov v zmluvách o poskytovaní finančného príspevku na prepravnú službu neuviedlo povinnosť pre prijímateľa predložiť k vyúčtovaniu finančného príspevku kópie účtovných dokladov hodnoverne preukazujúcich čerpanie finančných prostriedkov poskytnutých mestom, čím zo strany mesta nebola zabezpečená povinnosť chrániť majetok mesta v zmysle zákona o majetku obcí.

Preverením ďalších dotácií poskytnutých z rozpočtu mesta v roku 2010 na aktivity v sociálnej oblasti, na prevádzku poskytovanej sociálnej služby, na aktivity v oblasti kultúry a športu bolo zistené, že v jednom prípade dotácie poskytnutej na aktivity v sociálnej oblasti príjemca dotácie nedodržel termín na vyúčtovanie dotácie.

Kontrolou čerpania kapitálových výdavkov z rozpočtu mesta na investičnú činnosť bolo zistené, že mesto Prešov pri príprave a realizácii investičných akcií v roku 2010 nedodržalo podmienku, vyplývajúcu z uznesenia MsZ o tom, že v zmluve o dielo každej akcie bude dohodnutá úhrada za vykonané dielo až v roku 2011. Čerpanie výdavkov v roku 2010 bolo zistené celkom v desiatich prípadoch, z toho:

- v šiestich prípadoch nebolo v platobných podmienkach zmluvy o dielo jednoznačne uvedené a dohodnuté, že faktúry za práce budú uhradené až v roku 2011,
- v štyroch zmluvách o dielo na zhotovenie stavieb boli v platobných podmienkach dohodnuté úhrady faktúr v roku 2011 a napriek tomu boli faktúry uhradené v decembri 2010.

Úhrada faktúr za stavebné práce a v jednom prípade za dodané služby v celkovej sume 494 tis. eur bola realizovaná z rozpočtu na rok 2010 a nie z rozpočtu roku 2011, čo nebolo v intenciách príslušného uznesenia MsZ.

V jednom prípade rekonštrukcie strechy základnej školy boli použité finančné prostriedky vo vyššej sume ako boli rozpočtované, čím došlo k vyššiemu čerpaniu finančných prostriedkov rozpočtu o sumu 62,9 tis. eur a bola porušená finančná disciplína podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Kontrolou zmluvných vzťahov bolo zistené, že mesto Prešov v jednom prípade uzatvorilo zmluvu o nájme nehnuteľnosti v inom znení, ako bol schválený návrh zmluvy v MsZ. Text uzatvorenej zmluvy bol v dvoch článkoch a štyroch bodoch zmenený. Išlo o zmluvu na dlhodobý nájom majetku mesta, ktorú mesto Prešov uzatvorilo s obchodnou spoločnosťou, na základe uznesenia MsZ v Prešove.

Kontrolou bolo zistené, že pred uzatvorením predmetnej zmluvy o nájme nehnuteľnosti oznámil zástupca prednostu mestského úradu v Prešove interným oznámením primátorovi mesta Prešov, že „návrh zmluvy o nájme nehnuteľnosti predložený odborom správy mestského majetku MsÚ na podpis primátorovi mesta Prešov nie je totožný s návrhom zmluvy, ktorý bol schválený MsZ v Prešove“. Podľa interného oznámenia zmluvné podmienky v návrhu zmluvy predloženom na podpis primátorovi mesta sú výhodnejšie pre nájomcu.

V schvaľovacom procese predmetnej zmluvy mesto Prešov nepostupovalo v súlade so zásadami hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Prešov.

V rámci plnenia povinností mesta Prešov ako zriaďovateľa rozpočtových a príspevkových organizácií bol preverený delimitačný protokol, vypracovaný v súvislosti s organizačnou zmenou v dvoch základných umeleckých školách v Prešove (ďalej len

„ZUŠ“), pričom bolo zistené, že niektoré údaje v ňom boli uvedené nesprávne, resp. bol zistený časový a dátumový nesúlad v údajoch, napr.: delimitačný protokol bol podpísaný štatutárnymi zástupcami obidvoch ZUŠ a mesta Prešov o tri mesiace skôr ako bolo vykonané overenie návrhu zmluvy právnikom a predbežná finančná kontrola.

Kontrolou bolo zistené, že skutočný dátum podpisu primátora mesta na delimitačnom protokole bol až po vykonaní predbežnej finančnej kontroly, avšak v delimitačnom protokole tento dátum podpisu nebol uvedený. Na základe skutočností uvedených v delimitačnom protokole možno konštatovať, že proces delimitácie nebol štandardný. Dodržiavanie povinností jednotlivých ZUŠ súvisiacich s uvedenou organizačnou zmenou a proces prípravy organizačnej zmeny nebol predmetom tejto kontroly.

Preverením správnosti, zákonnosti a spoľahlivosti účtovania nákladov, výnosov a zostavenia výsledku hospodárenia boli zistené nedostatky, týkajúce sa nesprávneho triedenia výdavkov v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, vymedzenia výdavkov v rozpore s rozpočtovou klasifikáciou a zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a nedodržania postupov účtovania pre obce a zákona o účtovníctve, a to v prípade:

- nesprávneho vymedzenia a zatriedenia výdavkov za vykonanie a vyhodnotenie inžiniersko-geologického prieskumu lokality pre výstavbu mestečka seniorov v sume 4,4 tis. eur, zaúčtovaného do nákladov,
- nesprávne triedeného výdavku za spracovanie projektovej dokumentácie pre čerpanie finančných prostriedkov z fondov EÚ v sume celkom 16,6 tis. eur,
- úhrady vyššej ceny za vykonané práce (dezinfekčný postrek proti komárom) ako mala byť vyfakturovaná a uhradená podľa skutočne realizovaných prác potvrdených obomi zmluvnými stranami v protokole, čím kontrolovaný subjekt zároveň porušil finančnú disciplínu podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v sume 18 eur.

Nesprávne triedenie výdavkov malo vplyv na správnosť vykazovaného čerpania bežných výdavkov a kapitálových výdavkov.

Preverením dokladov z príjmových a výdavkových finančných operácií, z hľadiska klasifikácie finančných transakcií v rámci rozpočtového procesu, neboli zistené nedostatky.

Kontrolou správnosti, zákonnosti a spoľahlivosti vykazovania aktív a pasív boli v dvoch prípadoch zistené tieto nedostatky:

Mesto Prešov nedodržalo postupy účtovania pre obce a zároveň porušilo zákon o účtovníctve tým, že k 31.12.2010 nesprávne evidovalo v účtovnej evidencii na účte Ostatné dlhodobé záväzky záväzok zo zmluvného vzťahu na zabezpečenie verejnoprospešných služieb „prevádzkovanie verejného osvetlenia mesta Prešov“ vo výške 83,3 tis. eur napriek tomu, že pominuli dôvody na evidovanie tohto záväzku v účtovníctve.

O požiadavke odúčtovať uvedený záväzok z účtovníctva informoval odbor správy mestského majetku finančný odbor oneskorene.

V prípade majetku evidovaného k 31.12.2010 na účte Obstaranie dlhodobého hmotného majetku v obstarávacej cene 30,2 tis. eur bolo zistené, že majetok po jeho prevzatí od zhotoviteľa a po vydaní kolaudačného rozhodnutia bol používaný v troch základných školách už v priebehu roku 2008, pričom v evidencii majetku príslušného odboru mestského úradu a v účtovníctve mesta nebol zaradený do používania. Kontrolovaný subjekt postupoval v rozpore s postupmi účtovania pre obce a porušil zákon o účtovníctve.

Dokumentácia potrebná k zaradeniu investícií do používania, nebola v rokoch 2008 – 2010 z odboru strategického rozvoja predložená odboru finančnému, resp. odboru správy majetku mesta.

Preverením inventarizačného zápisu z vykonanej inventarizácie majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov bol v rámci dokladovej inventúry zistený inventarizačný rozdiel na účtoch Obstaranie dlhodobého hmotného majetku, Ostatné záväzky a Pohľadávky z nedaňových príjmov celkom v sume 2,8 tis. eur, ktorý mesto Prešov nezaúčtovalo do účtovného obdobia, za ktoré sa inventarizáciou overoval stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov, čím postupovalo v rozpore so zákonom o účtovníctve.

Zhrnutie

- mesto Prešov nedodržalo uznesenie MsZ v Prešove pri uzatváraní zmlúv o dielo na jednotlivé investičné akcie, dôsledkom čoho bolo použitie finančných prostriedkov na úhradu faktúr v celkovej sume 494 tis. eur, ktoré mali byť čerpané z rozpočtu mesta až v roku 2011. Zmeny rozpočtu schválené 30.12.2010 v kapitole odboru strategického rozvoja, týkajúce sa realizovaných investičných akcií, neboli v súlade s uznesením MsZ v Prešove z augusta 2010,
- mesto Prešov postupovalo v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy tým, že nesledovalo v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa schváleného rozpočtu a v prípade potreby nevykonalo zmeny vo svojom rozpočte tak, aby jednotlivé výdavky boli zabezpečené v rozpočte pred ich čerpaním,

- vo vyúčtovaní finančných príspevkov na prepravnú službu dvaja poskytovatelia tejto služby nedokladovali najazdené kilometre prepravnej služby preukázateľným spôsobom a mesto Prešov v zmluvách o poskytovaní finančného príspevku na prepravnú službu neuviedlo povinnosť pre prijímateľa predložiť k vyúčtovaniu finančného príspevku kópie účtovných dokladov hodnoverne preukazujúcich čerpanie finančných prostriedkov poskytnutých mestom, čím zo strany mesta nebola zabezpečená ochrana majetku v zmysle zákona o majetku obcí,
- mesto Prešov v jednom prípade stavby použilo finančné prostriedky vo vyššej sume ako boli rozpočtované o 62,9 tis. eur, čím porušilo finančnú disciplínu podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy,
- v delimitačnom protokole podpísanom medzi dvomi ZUŠ a mestom Prešov boli uvedené nesprávne údaje,
- nesprávnym vymedzením, zatriedením a zaúčtovaním výdavkov za vykonanie a vyhodnotenie inžiniersko-geologického prieskumu lokality pre výstavbu mestečka seniorov v sume 4,4 tis eur do nákladov došlo k porušeniu zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zároveň bol porušený zákon o účtovníctve,
- úhradou vyššej ceny za vykonané práce ako mala byť vyfakturovaná a uhradená podľa skutočne realizovaných prác, došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v sume 18 eur,
- nezaúčtovaním inventarizačného rozdielu do účtovného obdobia, za ktoré sa inventarizáciou overoval stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov, došlo k porušeniu zákona o účtovníctve,
- nesprávnym vykazovaním záväzkov na účte Ostatné dlhodobé záväzky v sume 83,3 tis. eur a majetku na účte Obstaranie dlhodobého hmotného majetku v sume 30,2 tis. eur, ktorý bol už v používaní, kontrolovaný subjekt porušil zákon o účtovníctve,
- nezrovnalosti zistené pri kontrole správnosti, zákonnosti a spoľahlivosti účtovania nákladov a vykazovania aktív a pasív nemali významný vplyv na zostavenie výsledku hospodárenia, resp. na vykázaný majetok v účtovných výkazoch,
- kontrolou neboli zistené skutočnosti, ktoré by naznačovali, že údaje vo finančných a účtovných výkazoch obsahujú významné nesprávnosti. Finančné a účtovné výkazy, okrem vyššie uvedených skutočností týkajúcich sa nesprávneho vykazovania záväzkov, majetku a zaúčtovania výdavkov súvisiacich s obstaraním majetku do

nákladov, poskytovali pravdivý a verný obraz o výsledkoch hospodárenia a finančnej situácii mesta na konci rozpočtového obdobia.